

Jørgen Bøytlers prædiken Midfaste søndag

Taler

Jørgen Bøytler
Præst

Dato

10. marts 2024

Sted

Brødremenighedens kirke i
Christiansfeld, Haderslev stift

Omstændigheder**Prædikentekster**

Anden Mosebog kapitel 16, vers 11-18
Johannesevangeliet kapitel 6, vers 24-35

Salmer

Rind nu op i Jesu navn
Hvad kan os komme til for nød
Hør, min sjæl, den gode hyrdes stemme
I går var hveden moden

Byen Christiansfeld har i mange år været kendt som honningkagerens by. Byens tradition med honningkager begyndte med bager C.E. Rasch, som startede et *Pfefferküchlerei*, et perberkagebageri i 1783. Fra 1799 blev kagerne og byen landskendt for Søster Anke Achtnichs honningkager fra det bageri, hun drev sammen med sin mand.

I dag, midfaste søndag handler det om brød, både det, der ikke holder længe, og det, der holder rigtig længe, nemlig evigt. Først og fremmest handler det om, at Jesus er langt mere end fysisk brød. Guds søn vil give liv, som ikke er begrænset, som ikke dør, men som varer evigt.

Det handler også om den manna, det, der hver morgen lå som et finkornet land på jorden, hvor israelitterne efter udvandringen fra Egypten opholdt sig i ørkenen. Nogle forskere har sat mannaen i forbindelse med et honningagtigt sekret fra tamariskbusken. Honningkager har der dog ikke været på menuen. Gud havde befriet israelitterne fra slaveriet i Egypten og sørgede for dem, så de ikke sultede ihjel i ørkenen.

Udvandringen fra Egypten er så central i jødedommen, at Toraen befaler enhver jøde at betragte sig selv, som var det ham eller hende selv, der blev befriet dengang. Israeliternes udvandring af Egypten er en identitetsmarkør for israelitterne og er baggrunden for den jødiske påskefest. Naturligvis ville jøderne

den dag i Kapernaum mindes tiden, da de spiste manna i ørkenen. Jesus havde givet dem mad, ligesom Gud havde givet deres forfædre manna i ørkenen. Men jødernes vigtige historie om udvandringen fra Egypten forhindrer dem i at forstå, at Jesus er livets brød, der ikke er fordærvet dagen efter.

Jesus havde dagen før bespist 5000 mennesker på underfuld måde og nu ville de vide, om han var en ny Moses. Moses havde de tiltro til, for han var Guds udsendte hjælper. Var Jesus af Nazareth den nye Moses? Han havde jo givet dem brød. Det var en naturlig reaktion, som egentlig ikke kan bebrejdes dem.

I Fadervor beder vi om det daglige brød. Mange mennesker i verden lever uden at kunne få nok at spise hver dag. Hvorfor får de ikke brød fra himlen? For den sultne blæser svaret i vinden!

Vi skal ikke overse vigtigheden af at få dagligt brød. Det kan virke lovligt mondænt, hvis vi overser det faktum, at et af menneskets dybeste fysiske behov er at kunne spise sig mæt. Sulten er glemt, når jeg er mæt. Mange mennesker kender sulten alt for godt. I disse tider tænker vi uvilkårligt på, at tusinder af mennesker sulter i Gaza. Det er en situation, hvis alvor ikke bør afvises af politiske årsager. 900 millioner mennesker i verden er underernærede. I dag den 10. marts 2024 vil 12.000 mennesker dø af sult. Vi efterlades med spørgsmålet: Hvorfor? Hvor er Gud henne, når børn og voksne dør af sult? Gud giv dem dog dagligt brød! Tænk vi. Vi, de mætte, er forpligtigede på at engagere os i at bekæmpe sulten, manglen på det daglige brød, som vi i Fadervor beder om at få.

Alligevel siger Jesus, at brød, himmelsk brød er en eksistentiel livsfornödenhed for mennesket. Det synes voldsomt provokerende, at Jesus bogstaveligt talt vil spise os af med himmelsk brød, men det er evangeliet i dets dybde.

Jesus kalder sig selv for Livets Brød. Det brød, som folkeskaren den dag havde modtaget, mættede dem kortvarigt. De ville gerne have mere, og det kan vi ikke bebrejde dem. Men Jesus ville ikke være brødkonge for mennesker. Han mål var at adressere et andet behov end almindelig fysisk sult. Jesus ser mennesket som Guds skabning, der er elsket af Gud med en evig kærlighed. Jesu anliggende er, at mennesket skal leve hos og med Gud. Evtigt!

Samtidigt med at Jesus ser sig selv som Livets Brød, taler han om ”den mad, som består til evigt liv.” Denne mad vil Gud selv give os. Dem, Jesus taler med,

spørger, hvordan de kan gøre Guds gerninger, og svaret er klart og entydigt: **Guds gerning er den, at I tror på ham, han har udsendt.** Men det er måske alligevel ikke så entydigt. For det betyder, at min tro på Jesus Kristus er Guds gerning. Min tro ikke er min præstation, men en gave fra Gud. I egentlig forstand er Guds gerning ikke en handling, der udøves. At gøre Guds gerning er at åbne sig for Gud og på den måde give ham plads til at øve sin gerning i mig gennem Kristus. På den måde bliver brødet fra himmelen til liv for verden. For den, der tror, er opgaven at bringe det nye liv, livet præget af troen på Kristus, til andre mennesker. I klartekst: Gud gerning, troen, lever i dig, når Kristus lever i dig. Denne tro, Guds gerning kan blive til liv for dit medmenneske gennem din barmhjertigheds og din kærligheds gerninger. Gennem dit eksempel. Og Guds gerning er at åbenbare håbet om frelse fra død og udslettelse.

Livets brød er, at der eksisterer et altbetydende fællesskab mellem Gud og mennesker. Vi mennesker hører sammen og har ansvar for hinanden. Den afrikanske livsstil og filosofi "Ubuntu" udtrykkes ofte som: **"Jeg er, fordi vi er."** Ubuntu's radikale fællesskabstanke beskriver, at vi mennesker deler liv og verden. Ærkebiskop Desmond Tutu udtrykte det sådan her: "Min menneskelighed er fanget, er uløseligt bundet, i det, der er dit." Den forunderlige nyhed er, at Gud i Kristus deler liv og verden med det enkelte menneske og menneskeheden.

Troen er ikke kun at have Kristus i hovedet, men også at have ham i hjertet. Vi kalder det hjertereligionen, som findes hos mennesker, der har Kristus i hjertet. De findes i alle kirkesamfund. Kun Gud ved, hvem der har Kristus i hjertet. Hvad betyder det så, at Jesus er det brød, der kommer ned fra himlen? Hvis jeg skal **forklare** det, er svaret: **"Det ved jeg ikke"**. Men skal jeg **fortælle** det, er svaret, at **"det betyder alt"**.

Vi kan fortælle, at Jesus er livets brød og har du Ham, skal du aldrig sulte eller tørste efter Gud. Vi kan fortælle, at Gud i Jesu Kristi død og opstandelse har besejret døden for hele skabningen. Livets brød modtager vi i troen. Og har du troen, med alt hvad det indebærer af tvivl og andre åbne spørgsmål, har du altid Guds Søn ved din side, noget, du kan erfare. Har du ikke troen, er Guds Søn også ved din side, uden du bemærker det.

Forstår vi, at troen er en gave, ikke en intellektuel præstation, at der ikke findes et kristent elitehold af supertroende, men at troen er Guds gerning? Hvis vi

forstår det, aftager usikkerheden og bekymringen, hver gang pressen med monoton trofasthed beretter, at tro og kristendom tilsyneladende ikke trækker så mange i kirke, som det kunne ønskes. Måske skal vi bare være trygge i, at kristendommen og troen tilhører Gud. Mit ansvar er at leve i verden i en dagligdag, hvor jeg ved, at alt beror på Guds velsignelse og i øvrigt altid glæde mig i Herren.

Der er et udtryk på engelsk, der siger: "There's no such thing as a free lunch", som betyder: "Der findes ikke noget, der hedder en gratis frokost". Udtrykket formidler ideen om, at ting, der fremstår gratis, altid har nogle omkostninger betalt af nogen. Det er især i finanssektoren og handelslivet, at udtrykket bruges.

Jesus havde bespist 5000 mennesker, de fik en gratis frokost. De ville have mere. Men Jesus ville endnu mere. Han betegnede sig selv som livets brød. Brød har den egenskab, at det skal spises, hvorved det tilintetgøres for at blive til gavn.

Det er her, at Midfaste-søndagens tema, "brød" - livets brød, Jesus Kristus bliver tydeligt. Billedet indeholder implicit et af fastetidens stærkeste udsagn om, hvad, der sker langfredag. På korset tilintetgøres Jesus, døden opsluger ham – ser det ud til – i første omgang. Påskens budskab er, at døden, der tilsyneladende tilintetgjorde Jesus Kristus, selv blev tilintetgjort. Jesus Kristus opstod. Hvad jeg end måtte skylde døden, betales af Jesus.

Jesu opstandelse var Guds sejr over døden, det var Guds gerning. Jesu død og opstandelse sker af Guds nåde. Ordet nåde hedder *gratia* på latin, og betyder gratis. Nåden er gratis, men ikke billig. Gratis for dig, dyr for Kristus. Jeg får det evige liv i dåbsgave, må modtage et liv i troen på den korsfæstede. Så nej, dit evige velbefindende, vores håb om salighed var heller ikke "en gratis frokost". Der blev betalt og du er befriet. Resultatet, Kristi forsoningsdød, er befrielsen fra dødens og syndens magt.

Livets brød: - Brorson synger: "Guds riges evangelium / er sødt som honningkage". Han skrev det i 1739, 50 år før honningkager blev kendt i Christiansfeld. Udtrykket er muligvis en anelse for sødt efter vores opfattelse i dag. Men måske kan en honningkage, det søde brød minde os om Ham, der er livets brød.

Kristus er det brød, der kommer ned fra himmelen. Guds riges evangelium er at

livets brød Jesus Kristus er livgivende i evighed.

Amen.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Prædiken

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/jorgen-boytlers-praediken-midfaste-sondag>